

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

tiedoksi: harri.joiniemi@vm.fi

Viite: VM083:00/2017

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI RAJOITETUSTI VEROVELVOLLISEN TULON JA VARALLISUUDEN VEROTTAMISESTA ANNETUN LAIN YM. MUUTTAMISESTA

Valtiovarainministeriö on 29.6.2017 pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain ja muiden asiaan liittyvien lakien muuttamisesta.

Nasdaq Helsinki Oy (jäljempänä "Pörssi") kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Pörssi pitää tärkeänä, että Suomessa on lähdeverotuksen piiriin kuuluvassa osinkoverotuksessa toimiva, tehokas ja myös kansainvälisiin käytäntöihin sopiva verotusmenettely listayhtiön, osakkeenomistajan ja verottajan kannalta. Osapuolille aiheutuvan hallinnollisen taakan minimoimiseksi on käytettävä joustavia ja oikeinmitoitettuja toimintatapoja esimerkiksi verotusta varten tarvittavien tietojen keräämisessä, saatavilla pitämisessä ja tarkistamisessa. Kansainvälisiin verosopimuksiin perustuvan lopullisen verotuksen ja sen oikeellisuuden kannalta on tarkoituksenmukaista, että pidätettävän lähdeveroprosentin määrä olisi mahdollisimman oikealla tasolla ja että veron määrän korjaamisprosessi olisi osapuolille mahdollisimman yksinkertainen.

Verotusmenettely, lähdeveroprosentti ja veron korjaaminen

Esitysluonnokseen sisältyy merkittävä verotusmenettelyn muutos, jonka mukaan lähdeveroa koskeva ns. yksinkertaistettu menettely ehdotetaan poistettavaksi.

Samalla lähdeverotuksen piiriin kuuluvan osingon ennakonpidätysprosenttia muutettaisiin varsin merkittävästi hallintarekisteröityjen osakkeiden osalta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan vielä oikaisumenettelyn poistamista hallintarekisteröityjen osakkeiden osinkojen osalta.

Yksinkertaistettu verotusmenettely

Ns. yksinkertaistettu menettely otettiin käyttöön nykyisessä arvopaperimarkkinoiden toimintaympäristössä, jossa olennaisena osana ovat ulkomaalaiset listayhtiöiden osakkeenomistajat ja heidän ulkomaiset säilyttäjensä. Valtaosa ulkomaalaisten omistajien omistuksesta on rekisteröity Suomessa hallintarekisteröidyillä tileillä ja näin ollen kirjattuna käytännössä eri maissa sijaitsevien säilyttäjien ylläpitämällä säilytystileillä, usein monenkin säilyttäjän muodostaman ketjun päässä. Tämän esitysluonnoksessakin kuvatun kansainvälisen käytännön mukaisen moniportaisen säilytysrakenteen lisäksi on huomioitava, että osingon maksaminen ajoittuu tavallisesti heti listayhtiön yhtiökokouksen jälkeiseen aikaan. Tätä on usein edeltänyt myös vilkas kaupankäynnin jakso. Näin ollen osingonmaksun kannalta kauppojen selvittäminen sekä omistusmuutosten kirjaaminen ja niihin mahdollisesti liittyvien korjausten tekeminen voi usein olla varsin monivaiheinen ja aikaavievä prosessi säilyttäjien ketjussa.

Yksinkertaistettua menettelyä sovelletaan verosopimuksiin perustuvan lähdeverotuksen toteuttamisessa ja sillä on myös osaltaan haluttu edistää suomalaisen arvopaperimarkkinan kansainvälistä kiinnostavuutta luomalla selkeitä käytänteitä. Yksinkertaistetusta menettelystä luopuminen aiheuttaisi säilyttäjille merkittävää hallinnollista taakkaa mm. tietojen käsittelyyn ja varastointiin liittyvän manuaalisen työn muodossa. Tietojen välitykseen ei ole tällä hetkellä olemassa standardia.

Osinkoa koskevilla maksukäytännöillä on myös merkitystä verotusmenettelyn ja siihen liittyvän tietojen keräämisen ja saatavilla pitämisen kannalta. Suomalaisia listayhtiöitä koskevaa osingonmaksun aikataulua ollaan lyhentämässä nykyisestä viidestä päivästä (tuotonmaksussa siirrytään täsmäytyspäivä + 3 -aikatauluun), mikä on huomioitava säilyttäjien toiminnassa ja omistustietoja kerätessä/korjattaessa.

Lähdeveroprosentti ja veron korjaaminen

Yksinkertaistetun menettelyn poistaminen tullee johtamaan siihen, että monelta ulkomaalaiselta osakkeenomistajalta joudutaan perimään nykyistä korkeampi ennakonpidätys (35%). Tämä voi aiheuttaa lisätyötä sekä osakkeenomistajille että verottajalle, kun verotusta joudutaan tarkistamaan ja korjaamaan verosopimusten perusteella.

Nykyiseen verotusmenettelyyn kuuluvan oikaisumenettelyn poistaminen osingon lähdeverotuksesta aiheuttaa osapuolille myös lisätyötä, jos mahdollisesti liikaa pidätettyä veroa joudutaan hakemaan takaisin erikseen. EU:n komission vuonna 2009 antaman suosituksen (K(2009)7924 lopullinen) mukaan lähdeveromenettelyt yksinkertaistuisivat olennaisesti, jos alennettua lähdeverokantaa sovellettaisiin

veronpalautusmenettelyyn sijaan. Esitysluonnoksessa todetaan komission suosituksen vastaavan Suomessa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Lähdeveroprosentin muutos ja oikaisumahdollisuuden poistaminen (ennakonperintälaki 4a § 3 momentti) näyttäisivät johtavan suosituksen kanssa ristiriidassa olevaan ja työläämpään menettelyyn.

Verotusmenettelyn muutoksen taloudelliset vaikutukset

Lausunnonantajia on erityisesti pyydetty esittämään käsityksensä esityksen taloudellisista vaikutuksista omaan toimintaansa.

Pörssi ylläpitää sekä säännöllistä markkinaa (pörssilista) että monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää (First North) Suomessa. Esitysluonnos koskee käytännössä kaikkia näillä markkinapaikoilla listattuja yhtiöitä niiden maksaessa osinkoa Suomessa rajoitetusti verovelvollisille osakkeenomistajilleen.

Ulkomaalaisomistuksen määrä suomalaisissa listayhtiöissä on suuri, noin 50 prosenttia. Myös ulkomaalaisten toimijoiden osuus on huomattava, kun tarkastellaan esimerkiksi pörssikaupan osapuolia. Valtaosa noin 60 osakevälittäjästä on ulkomaisia. Ulkomaisilla toimijoilla on siten suuri merkitys Suomen arvopaperimarkkinoilla osakkeenomistajina ja välittäjinä. Selvää on, että nämä toimijat kiinnittävät sijoitustoiminnassaan ja transaktioita toteuttaessaan huomiota myös osingonmaksun sujuvuuteen, prosessien yksinkertaisuuteen ja niihin liittyvään hallinnolliseen taakkaan. Osingonmaksu ja siihen liittyvät prosessit vaikuttavat sijoituskohteiden ja sijoitusmarkkinoiden valintaan ja sitä kautta markkinoiden likviditeettiin. Lisäksi osingon maksamiseen liittyvän verotusmenettelyn olennaisilla muutoksilla ja eroavuuksilla eri markkinoiden välillä on merkitystä sijoitusten ohjautumiseen. Riskinä ja negatiivisena vaikutuksena on, että sijoituksia suunnataankin Suomen sijaan muihin maihin, kuten Ruotsiin.

Pörssi katsoo, että esitysluonnoksessa ehdotetuilla muutoksilla voi olla merkittäviä kielteisiä taloudellisia vaikutuksia Suomen arvopaperimarkkinoihin: muutokset voivat vähentää osakemarkkinoidemme kansainvälistä kiinnostavuutta ja listayhtiöidemme kilpailukykyä. Ehdotetut muutokset voivat vaikeuttaa yhtiöiden pääoman hankintaa sekä kasvu- ja työllistämismahdollisuuksia.

Asian jatkovalmistelu

Pörssi ei kannata esitysluonnoksessa ehdotettua ns. yksinkertaistetun verotusmenettelyn poistamista. Tämän ja muiden tässä lausunnossa käsiteltyjen verotusmenettelyä koskevien muutosten tarvetta ja toteutustapaa on arvioitava esitysluonnosta perusteellisemmin; arvioinnin tulee perustua riittävän laajaan kansainväliseen vertailuun ja huolelliseen vaikutusarviointiin.

Lisäksi esitysluonnoksen jatkovalmistelussa on tarpeellisessa määrin kiinnitettävä huomiota arvopaperikeskuksen (Euroclear Finland Oy) osingonmaksun aikataulua koskevaan valmisteilla olevaan sääntömuutokseen ja sen vaikutuksiin käytännön tasolla, esimerkiksi verotusmenettelyn mahdollisten muutosten voimaantulon ajoittamisen suhteen.

Myös esitysluonnoksessa mainittu ja kuluvana vuonna alkamassa oleva kansainvälinen automaattinen tietojenvaihto tulisi ottaa huomioon asian jatkovalmistelussa. Erityisesti olisi syytä selvittää tietojenvaihdosta saatuja kokemuksia ja arvioida tietojenvaihdon vaikutuksia nykyiseen käytössä olevaan osinkojen lähdeverotusmenettelyyn, lähdeverotusta varten tarvittavien tietojen saatavuuteen ja lähdeverotuksen oikeellisuuden tarkistamiseen.

Helsingissä 28. elokuuta 2017

NASDAQ HELSINKI OY

Jaakko Raulo

Susanna Tolppanen